

Ochrana a obrana manžela povinného (dlužníka) a třetích osob v exekučním řízení

*Akreditace Ministerstva vnitra České republiky
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí*

Parametry kurzu

Místo Triniti Office Center, Trnitá 491/3, Brno

Lektor JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

Termín 14. dubna 2020, 9.00 - 15.00

Cena 1 990 Kč (Pro úředníky ÚSC osvobozeno od DPH, pro ostatní plus DPH 21 %)

Cíle kurzu

Civilní exekuce jako tradiční představitel relativně nezávislého soudního řízení je postaveno na základních principech, které jsou respektovány nejen českou, ale rovněž zahraničními právními úpravami. Jedná se zejména o **princip ochrany a obrany dlužníka (povinného), ale rovněž o princip ochrany a obrany třetích osob**. Tento princip je v první řadě postaven na skutečnosti, že dlužník neručí za své soukromoprávní či jiné závazky svojí osobou, nýbrž celým svým majetkem, což se logicky odráží v nebezpečí záměny majetku dlužníka za majetek jiné, exekucí nepostíženě osoby. Současně tento princip zohledňuje skutečnost, že **faktická realizace výkonu rozhodnutí postihuje nejen osobu dlužníka, ale rovněž osoby další**, zejména příbuzné, spolubydlící, odkázané na výživu či osobní péči apod. Cílem nabízeného kurzu proto je podrobně **vymezit základní princip exekučního řízení, jímž je právě ochrana a obrana třetích osob**, a důsledně **analyzovat právní úpravu a upozornit na rizika**, která jsou s aplikací práva, zejména faktickou činností soukromých soudních exekutorů spojena. Osoby, které exekuci přímo či nepřímo čelí, mnohdy vyhledávají odbornou pomoc, a to mimo jiné u správních orgánů, zejména zaměstnanců sociálních odborů. Účastníci budou upozorněni na **odlišnosti zákonné ochrany poskytované ex lege a obrany svěřené do rukou třetích osob**, kterou však musí realizovat vlastními projevy vůle a oficiálními podáními. Dále budou **rozvedeny všechny situace, kdy civilní exekuce zasahuje do osobní nebo majetkové sféry třetích osob** s podrobným vymezením vlastních prostředků obrany a zdůrazněním oprávnění osob vykonávajících exekuci. Vedle toho budou představeny další **prostředky nepřímé kontroly**, zejména dohled státu nad exekutory a exekuční činností. Pozornost bude věnována i **tendencím budoucího vývoje české právní úpravy** a aktuální **judikatuře** zejména Ústavního soudu. Po absolvování kurzu budou účastníci rozumět **základní terminologii exekučního práva**, schopni **analyzovat procesní situace**, v nichž je zasaženo do právní sféry třetích osob, a **navrhnout jejich efektivní řešení**. Vedle toho budou schopni **poskytnout základní a včasné poradenství osobám**, které exekuci přímo čelí, či se aspoň staly jejím nepřímým cílem.

Závěr bude věnován konzultacím. Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat (max. 3 pracovní dny před konáním kurzu) na kontaktní e-mail **david@kolumbuspm.cz**.

- **Právní úprava civilních exekucí v České republice**
  - o Úvod do problematiky se soustředí na vymezení základního poslání exekučního řízení, jímž je vymožení pohledávky oprávněného (věřitele) vůči dlužníkovi (povinnému). Tomuto účelu odpovídají rovněž základní principy exekučního práva, kterými jsou zejména obrana a ochrana povinného a obrana a ochrana třetích osob. Součástí výkladu bude představení základů právní úpravy, a to jak na zákonné (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád), tak i na ústavní úrovni (Listina základních práv a svobod, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod). Analyzován bude rovněž vztah mezi uvedenými předpisy, zejména subsidiarita aplikace občanského soudního řádu.
- **Třetí osoby v exekučním řízení**
  - o Úvodní část kurzu se soustředí na vymezení termínu „třetí osoba“ jako neurčitého právního pojmu a určení jeho definičních znaků. V potaz budou brány nikoliv definice pojmu užívané v rámci jiných právních odvětví, nýbrž naopak bude zdůrazněna zcela jedinečná interpretace pro účely exekučního práva a jeho základních principů. Zvýšená pozornost bude věnována zejména manželovi a dětem povinného, podstatná pozornost se však soustředí i na další osoby, kterým z exekučního řízení mohou plynout určité povinnosti i práva (typicky plátce mzdy, peněžní ústav, pronajímatel, vlastník nemovité věci, orgán sociálně-právní ochrany dětí apod.). Kurz se originálně soustředí rovněž na osoby, které jsou ve smyslu § 33 až 34 exekuční řádu povinny poskytnout součinnost soudnímu exekutorovi při zjišťování informací o bydlišti a majetku povinného.
- **Ochrana a obrana třetích osob v exekučním řízení**
  - o První polovina kurzu bude završena vymezením odlišnosti mezi ochranou poskytovanou povinnému a třetím osobám soudem či soudním exekutorem přímo ze zákona a obranou odvislou od vlastního podání samotných třetích osob. Příkladem budou uvedeny odkazy na právní úpravu, přičemž podrobný rozbor bude předmětem druhé poloviny kurzu zaměřené na konkrétní projevy uvedeného principu v právním řádu.
- **Ochrana poskytovaná ze zákona**
  - o Třetím osobám je ochrana poskytovaná přímo ze zákona. Podstatná část druhé poloviny kurzu se proto soustředí na podstatu, účel a zejména současnou efektivnost právní úpravy, především z pohledu činnosti soudního exekutora. Vedle rozboru základních principů exekučního řízení se pozornost zaměří na jednotlivé druhy ochrany. Půjde o vymezení vhodnosti a účelnosti nařízené exekuce, možnost a rozsah postižení majetku spadajícího do společného jmění manželů (mimo jiné analýza zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), zjišťování vlastnického práva při pořizování soupisu movitých věcí, příp. v okamžiku nařizování exekuce, roli veřejných seznamů (zejména katastru nemovitostí), způsob výpočtu základní a další nezabavitelné částky v rámci srážek ze mzdy, limity blokace účtů u peněžních ústavů apod.

- **Obrana dotčených osob závislá na návrhu**
  - o Stejně podstatná část nabízeného kurzu se soustředí rovněž na prostředky obrany, které jsou svěřeny samotným dotčeným subjektům. Zodpovězena bude zejména otázka, zda jsou soudy a soudní exekutoři povinni uvedené projevy zákona respektovat i sami, příp. zda jsou povinni čekat na návrhy těchto osob. Konkrétními analyzovanými prostředky budou odklad a zastavení exekuce na návrh povinného a jeho manžela či na základě podnětu třetích osob, vylučovací žaloba v případě poškození majetku či jiného práva třetí osoby, návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu, výplata zablokovaných prostředků na účtu povinného pro výplatu mezd zaměstnanců, námitky proti nařízené dražbě, práva dražitelů a vydražitele, přezkum přihlášených pohledávek a odporová žaloba. Závěr bude soustředěn na tzv. spory z lepšího práva a spory o vydání bezdůvodné obohacení, k nimž dochází po skončení exekuce.
- **Rozbor judikatury**
- **Diskuse**

Lektor kurzu

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

asistent soudce Ústavního soudu a lektor na Právnické fakultě Masarykovy univerzity se čtrnáctiletou praxí v oblasti vzdělávání úředníků, autor řady odborných českých a zahraničních publikací, autor učebnice rodinného práva a komentářů k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, exekučnímu řádu a zákonu o zvláštních řízeních soudních, člen Světové organizace pro rodinné právo